

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br. VI-SI-1/70-2
od 9. II 1970.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarina - Dužnost plaćanja vozarine - Primalac - Preuzimanje robe od broдача - Primalac koji primi robu s tovarnim listom dužan je platiti vozarinu koja je u toj ispravi navedena - Kao primalac smatra se ona osoba koja je kao takova navedena u tovarnom listu, bez obzira da li je ona i stvarni primalac robe - Primaočev skladištar koji u skladištu potvrdi da je od vozara preuzeo robu obavezuje primaoca prema vozaru

Tužitelj je vozar, a tuženik je primalac robe. Tužitelj traži da mu primalac plati vozarinu. Smatra da ima pravo na naknadu sporne vozarine iz slijedećih razloga: U svim spomenutim kamionskim tovarnim listovima kao pošiljalac robe navedena je Industrija kablova "Moša Pijade", Svetozarevo, kao vozar tj. on protutužilac, koji je doista prijevozne usluge izvršio, a kao adresat - primalac robe i platac odredjenih iznosa vozarine Poduzeće "Iskra", Zagreb - sadanji tužitelj - protutuženik. Tako naznačeni primalac potvrdio je vozaru bez ograda prijem robe i dokumenata.

Tuženik priznaje činjenične navode tuženika - protutužitelja. Medjutim tvrdi slijedeće: On /"Iskra" Zagreb/ bio je samo formalno u tovarnim listovima naznačen kao primalac robe, a stvarni primalac robe i korisnik prijevozne usluge bilo je poduzeće "Tifram", Beograd - Pogon "Leaccommerce", Zagreb. Ovomu posljednjem "Iskra", Zagreb, dala je u zakup svoje skladište. Skladištar "Iskre" primao je od raznih vozara dovezenu robu adresiranu na "Tifram" i to samo iz usluge za koju je "Tifram" plaćao "Iskri" naknadu sadržanu u zakupnini. Posao je i u konkretnim slučajevima bio ekonomski "Tiframov" a ne "Iskrin". Uz izneseno nije formalno naznačeni primalac "Iskra" ujedno bio i stvarni primalac robe, pa zato "Iskri" nedostaje pasivna legitimacija, a zahtjev za plaćanje vozarine mogao bi se upraviti samo protiv "Tiframa".

Prema nalazu prvostepene presude odnosi sudionika u transportnom pothvatu prosudjuju se prema uvjetima navedenim u tovarnim listovima. Iz sadržaja tovarnih listova proizlazi da vozarinu plaća primalac robe "Iskra", Zagreb. Budući da je primalac "Iskra", Zagreb, doista u tovarnim listovima

nesporno potvrdila prijem robe i dokumenata, tj. tovarnih listova u kojima je bila navedena vozarina u odredjenim iznosima, dužna je platiti vozaru naknadu-vozarinu za spomenute izvršene prijevozne usluge. Okolnost što je "Iskra", Zagreb, zakupodavac skladišta, Poduzeće "Tifram" iz Beograda kao i daljnja okolnost što je skladištar "Iskre" - a ne druga osoba na odgovornijem položaju potvrdio vozaru prijem robe i tovarnih listova, prvostepeni sud smatra da nije odlučna.

Drugostepeni sud je tuženikovu žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Prema propisima Konvencije o ugovoru za medjunarodni prijevoz cestama /CMR/, koji se u pomanjkanju pozitivnih pravnih propisa analogno primjenjuje i na prijevoz unutar SFRJ, primalac robe koji preuzme robu i tovarni list, te potvrdi prijem, dužan je vozaru platiti vozarinu /naknade/ navedenu u tovarnom listu, jer se smatra da je ovim postupcima pristupio ugovoru o prijevozu zaključenom između pošiljaoca i vozara prema sadržaju tovarnog lista /čl. 13 CMR/.

U konkretnom slučaju u tovarnim listovima bilo je izričito navedeno da je Poduzeće "Iskra", Zagreb - adresat primalac robe i platac tačno odredjenih iznosa vozarine. Pored toga utvrđeno je još i to da je tako označeni primalac /žalitelj/ preuzeo robu dovezenu kamionima, i potvrdio prijem robe i tovarnih listova, ne stavljajući bilo kakve ograde u pogledu obaveze plaćanja ili visine zaračunate vozarine.

Kraj iznesenoga u smislu čl 13. CMR-a proizlazi da je tužitelj - protutuženik, tj. primalac, ovim postupcima pristupio zaključenim transportnim ugovorima, pa je dužan platiti vozaru spornu vozarinu u visini naznačenoj u tovarnim listovima.

S obzirom na izloženo pravno je neodlučna okolnost što je eventualni stvarni korisnik izvršene prijevozne usluge bilo Poduzeće "Tifram", Beograd, koji je ujedno bio i zakupoprimac skladišta Poduzeća "Iskra", Zagreb, jer to nema utjecaja na pravni odnos vozar - primalac naznačen u transportnoj ispravi.

Prema nalazu ovog suda skladištar se ima smatrati osobom koja je po zaposlenju /OU 40/ ovlaštena da preuzme robu dovezenu kamionom i da potvrdi prijem robe u tovarnom listu. Iz ovoga slijedi da je baš adresat primalac tereta "Iskra" Zagreb, čiji je skladištar preuzeo robu i tovarni list i potvrdio prijem obavezan platiti vozaru naknade /vozarinu i dr./ navedene u tovarnom listu u smislu čl. 13 cit. Konvencije, a ne treća osoba Poduzeće "Tifram", Beograd, kako to pogrešno smatra tužitelj - protutuženik.

Primaocu "Iskri", Zagreb, pristoji pravo da protiv "Tiframa" ustane regresnim zahtjevom kako mu to pravo proizlazi iz njihovog medjusobnog odnosa.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br. IV-P-1809/67
od 10. XI 1969.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Emilio Pallua

Lučki slagač - Špediter - Odgovornost lučkog slagača za napropisno osiguranje robe u vagonima s rinfuza uređjajima - Špediter koji je lučkom slagaču dao nalog za utovar robe u vagon aktivno je legitimiran prema lučkom slagaču za štetu koja je prouzrokovana nepravilnim osiguranjem robe rinfuza uređjajem koje je osiguranje morao izvršiti lučki slagač - Lučki slagač je prema špediteru aktivno legitimiran za štetu koju je on skrivio, a koja je nastala tokom prijevoza željeznicom, za koju štetu željeznica ne odgovara - Lučki slagač odgovara za pravilno postavljanje rinfuza uređjaja iako je taj uređjaj dao špediter - Lučki slagač mora o eventualnim manjkavostima rinfuza uređjaja upozoriti špeditera - Ako ga nije upozorio, odgovara za prouzrokovanu štetu premda je uređjaj dao špediter - Na ovu slagačevu odgovornost ne utječe ni činjenica što špediter nije prigovorio postavljanju rinfuza uređjaja - Lučki slagač odgovara špediteru za štetu za koju je željezničkim zapisnikom izviđajaja na siguran način utvrđjeno da ju je on skrivio

Tužitelj je špediter, a tuženik je lučki slagač. Tužitelj u tužbi navodi da je lučkom slagaču dao nalog da utovari u vagone pšenicu i da vagone osigura rinfuza uređjajem. Budući da tuženik nije pravilno osigurao vagone, tokom prijevoza je jedan dio pšenice iscurio i time je nastala šteta. Ovu štetu je tužitelj nadoknadio svojim komitentima i zahtijeva da mu tuženik isplaćeni iznos nadoknadi.

U odgovoru na tužbu i u toku spora tuženi se usprotivio tužiteljevu zahtjevu i istakao prigovor pomanjkanja aktivne legitimacije na strani tužitelja, ističući da pravno naknada štete u predmetnom slučaju pripada primaocima